

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

14. Monachus monasterii exempti, factus Abbas Monasterii non exempti,
an maneat exemptus.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

Episcopus auctoritate delegata visitare potest moniales Exemptas, Clem. attenden-
tia de statu Monach. queritur an ejusmodi delegata potestas translat in Capitu-
lum sedevacante? Federicus de Senis respondit non transit, conf. 291. Ratio est, quia
in eis que Episcopo competunt auctoritate delegata, Capitulum non succedit, cap.
unus de major. Et obed. in 6. Feder. de Senis d. conf. 291. qua de refusus videri poterit
Joannes Francisci de Pavinis in suo tract. de officiis & potest. Capituli sedevacante, &c
ego plenus scripsi supra lib. 2. qu. 2. 23. & l. 4. qn. 2. 4.

Q U E S T I O N E XI V.

Monachus Monasterii Exempti factus Abbas Monasterii non Exempti,
an remaneat Exemptus?

S U M M A R I U M.

1. Semel professus non debet iterum proficeri
in Monasterio, ad cuius Praelaturam
assumpsit est. Aliud Navar. placet. n. 2.
 2. Monachus non obstante translatione, iura
monachorum sui prioris Monasterii an-
remit?
 3. Seatore licet domicilium in urbe ha-
beant, iura tamen originalis domiciliorum
amittunt.
 4. Canonicus unius Ecclesie, factus alterius
Ecclesie Praelatus, iura prioris Ecclesie
non amittit.
 5. Praelatus non censor esse de Collegio,
lucet illius capit censoreus.
 6. Monachus non censor effe de Collegio,
lucet illius capit censorius.
 7. Monachus translatus ad aliud Monaste-
rium, Prioris Monasterii iura non amittit.
Contra n. 8. & 9.
 10. Quid de Monacho facto Pastore? & an
habeat in secundo Monasterio vocem.
- M**ulta aliae ex quæstione ista profluant quæstiones.
- Prima, An qui ab uno Monasterio ad alterius Praelaturam transfertur, de-
bet a novo provideri?
- Secunda, Quid si Monachus renunciet praelaturam ad quam translatus est, an Jura
Prioris Monasterii recuperabit?
- Tertia, si remaneat Monachus secundi Monasterii, an deposita Praelatura habeat
in eo ius suffragii, & quale?
- Quarta, & ultima, an Monachus Exemptus ad Monasterium non Exemptum
trans-

translatus, remaneat exemptus, de quibus equidem questionibus, si otium esset, multa adferri possent, que brevi loquio hoc circumscribo. Quo ad primam, dicitur non est ut semel professus iterum eo in Monasterio ad cuius Praelaturam transferatur, profiteatur, respondit Feder. de Senis cons. 5. & conf. 5. Semel enim profitendo omnes alias religiones quoad eorum substantialia, professus est censeatur. Hof. ad apostolicam de statu Regularium, latè Petrus de Periso, tract. de mutatione statutus Ecclesiarum personarum vol. 15. c. quorundam de elect. in 6. § cap. Nullus cap. indemniantur eadem 6. cap. 1. in fin. § Jane vers. nisi expresse professus, de statu Monach. sufficere enim videtur sola superioris auctoritas transferentis, per quam Monacho translato ius administrandi conceditur, cap. cum in cunctis cap. qualiter cap. nostri c. 9. transmissa cap. nihil de elect. cap. sicut iuriis de simonia cap. cum venerabilis de consuet. Feder. d. cons. 5. At vero è 2 contra novam possessionem faciendam latè respondit Navarr. cons. 6. o. de Regula, ubi respondeat Federico.

Secunda questio perplexa est.

Pro parte enim affirmativa scilicet quod Monachus non obstante translatione Jura Monachismi sui prioris Monasterii retineat, militant rationes sequentes: impensis senatores licet domicilium in urbe habeant, atamen Jura originalis domicilia non amittunt, l. si quis ff. de advocat. diversi. l. ff. de Alb. scrib. sunt enim iura illa originalia potiora accidentalibus, uti discutiendo mixturas latè ostendit Romanus in compilationem ff. de verb. oblig. Navarr. comment. 2. nro 34 de Regularib.

Deinde, Canonicus unius Ecclesiae factus alterius Ecclesie Praelatus, iura Canonicalia prioris Ecclesie non amittit, cap. litteras de Conc. prab. analogiam autem quidam esse inter Canonicos Seculares, atque Monachos, colligitur ex notatis Hofstadiis in cap. fin. de Relig. dom.

Patera, Prelatus non censeatur esse de collegio, licet illius caput censeatur, o. 2. concess. prab. cap. unico de Sede vacante. Feder. de Senis cons. 100. & consequenter prius legatum Prioris Monasterii non admittit: quia à separatis illatio fieri non potest, perscrutio quando translatio non est pura puta, Feder. de Senis cons. 134.

Denique Monachus translatus ad aliud Monasterium penitentiae causa, Prioris Monasterii iura non amittit, Parinac. decr. 109. part. 2. & decr. 115. part. eadem. At vero è contra, quod Prioris Monasterii Jura non reninet, viderur, quia per translationem ad secundum, ad prius cui renunciat, redire non potest, cap. cum priculorum 7. que. 1. Feder. de Senis cons. 5. Navarr. tom. 2. de Regularib.

Præterea, Monachus factus Abbas, amittit iura Monachionis, sicut dicitur de filio factio patre, quia iura filiationis etiam amittit. sicut has de simonia, cap. litteras de conc. prab. c. cum in Ecclesia de conc. prab. in 6. ut & de Canonico factus Episcopus post renunciationem Episcopatus iura sua Canonica non recuperabit. c. ex insinuatione de simon. cap. ex transmissa de Renuntia.

Rutius, Monachus factus Rector Ecclesie Parochialis absolvitur à jugo. Abbi. r. 2. C.

tit, & si Parochia renunciet, non revertetur in potestatem Abbatis, sed manebit Episcopo loci subjectus. *Archidiac. cap. non pro cuiuslibet 16. quæst. 1. Feder. de Senis, quest. 5. DD. cap. 1. de eo qui relit Episcop. cap. 2. de translat.*

Tertia questioni (quæ par ergo proponitur) utrum habeat in eo vocem & qualiter, responderet Federicus de Senis *d. conf. 5. & 19. quem cui orum est, videat ad nauicam.*

Quarta questione, hypothesi meæ quadrans est de Monacho exempto, qui sit Monasterii non Exempti Abbas, utrum remaneat exemptus? affirmativa opinionis ¹¹ rationes sunt sequentes:

Prima dignitas Abbatialis superveniens non auferat statum priorem, sed novum adiungit. *Senatores ff. Senator. ibi l. filii. §. Senator. ff. ad Munici. I. si quis de togatis C. de adeo diversus iud. secunda, Monachus perpetuo manet ei Monasterio obligatus, cui pro felicem emisit, cap. sicut de iurejur. non enim est à jure alienum, ut quis uni Ecclesiæ subveniatur, & alteri ratione Prælationis dominetur, cap. ex ore c. cum capella de privilegi. Tertia, sicut adeptus à Papa ordinis dignitatem non ideo eximitur à suo Episcopo e. per tuas de Major. & obed. Sic videtur, quod adeptus alterius Monasterii Abbatiam à suo Monasterio, illiusque privilegiis in quo per professionem subjectus est, non eximitur.*

At vero pro negativa militant hæc sequentes:

Prima, quia Monachus plenè translatus ad aliud Monasterium, absolutus est à primo cap. ne pro cuiuslibet 16. quæst. 1. cap. cum in cunctis de elect.

Secunda, Monachus factus Episcopus acquirit Episcopatum & non Monasterio, cap. cum olim 2. ubi glo. verb. restitutio nra de privilegi. translatis enim ad aliam Ecclesiam, nihil amplius commune habet cum priore, cap. sicut iam translatus 21. quæst. 2. arg. liber homo ff. de statu hom. l. fin. C. de rem pig. qua de re etiam vide decisi. Farinacei 16. 109. part. 2. nec potest quis esse unus Monasterii Abbas & alterius Monachus, cap. Confutatio de elect. cap. fin. de rel. dom. cap. Presbyteros 17. quæst. 1.

Tertia, si Monachus fiat Pastor, renunciisque aut prævetur pastoratu, non poterit redire ad suum monasterium. *Feder. de Senis conf. 19. Clem. 1. in sua de statu Monach. 17.*

Quarto, Abbas per sententiam motus, remanet ejusdem Monasterii monachus, cap. cum ad Monasterium de stat. monach. cap. dilectus 2. Simon. ubi Innoc. cap. officii sui de elect.

Quinta, Monachus exemptus præfectus loco non exempto, privilegio exemptionis non gaudet, cap. 3. de tempor. ordin. c. 1. in fin. de Privil. in 6. *Feder. de Senis conf. 19.*

Sexta, exemptus regularis translatus ad beneficium Seculare, definit esse subiectus suo Ordini. *Navarr. conf. 6. nu. 3. de Testamento.*

Septima, Religiulus beneficiatus non acquirit suo Ordini, sed beneficio cui præfatus est. *Navarr. conf. 6.*

Uta porrò pars videatur amplectenda, suum cuique esto judicium.

QVÆST.

III. 3